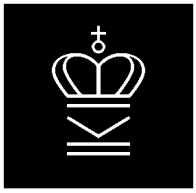

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Uddannelse : Adgang, mål og midler
Ophav:
Ressourcetype:
Ressourcetype:
Oprindelsesdato: 1980

Emne: Partiprogram, partiprogrammer, program
Opstilling: DA-småtryk. Politik 4
Relateret:
Relateret:
Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret
Uddannelse : Adgang, mål og midler 3
Uddannelse : Adgang, mål og midler 4

RETSFORBUNDET

Danmarks Retsforbund, Kroghsgade 1, 2100 Kbh. Ø., tlf. (01) 38 08 83.

ved 1980

DET KGL. BIBLIOTEK
23. JUL 1980
SKRIFTBYTNINGEN

E

UDDANNELSE

- a d g a n g, m å l o g m i d l e r.

Til personlig frihed og økonomisk ligeret hører også ligeret til naturens rigdomskilder og til uddannelse og erhverv.

Lære for livet.

Vi lærer for at få det bedst mulige ud af livet. Det er en helhed, der ikke lader sig dele op i adskilte enheder, fordi de forskellige sider af livet, i familien, i arbejdet, i samfundet o.s.v., ikke kan leves uden at påvirke hinanden.

Grundlaget for størstedelen af vor tilværelse er den almene undervisning, vi har modtaget. Det er derfor vigtigt, at den bliver så god som mulig. I den forbindelse er det Retsforbundets opfattelse, at samfundet har pligt til at sikre børnene mulighed for en grundlæggende undervisning, der kan motivere dem for at tilegne sig eksakt viden og færdigheder. Formålet skal være at styrke deres selvstændige søgende og eksperimenterende holdning samt udvikle ansvar og hensyntagen til andres meninger. Samtidig må undervisningen tilstræbe, at børnene indøves i en objektiv og kritisk vurderende holdning til de problemer, de møder i skolen og i samfundet udenfor.

Uddannelse.

Den undervisning, der ligger ud over det almene grundlag, som samfundet må sikre os alle, skal betragtes som uddannelse, og uddannelserne skal fra samfundets side stilles lige, hvadenten det gælder handel og håndværk eller boglig uddannelse, da det i alle tilfælde drejer sig om bestræbelserne på at finde et livsengagement og et grundlag for den økonomiske side af tilværelsen.

Det økonomiske grundlag.

Uddannelsen af den enkelte skal derfor betragtes som en erhvervsmæssig investering. På denne baggrund er det Retsforbundets opfattelse, at enhver person over 18 år, der gennemfører en praktisk eller en teoretisk uddannelse, skal have mulighed for at opnå statslån som et led i en etableringslåneordning under forudsætning af, at den uddannelsessøgende er afskåret fra at oppebære almindelig erhvervsindtægt. Lånene bør ydes uden hensyn til forældrenes, den uddannelsessøgendes eller ægtefælles indtægts- og formueforhold i øvrigt, og de skal kunne dække de faktiske leveomkostninger, svarende til højeste folkepension for enlige. Lånene skal være rente- og afdragsfrie i uddannelsestiden, hvorefter de betales tilbage med renter under hensyntagen til indtjeningsevnen. Ungdomsydelsen bør føres á jour og være så rummelig, at den kan skabe rimelige muligheder for dem, der påbegynder en uddannelse inden de er myndige. Retsforbundet er nemlig af den opfattelse, at det ikke hjælper meget, at der gives de unge en teoretisk mulighed for at få en uddannelse,hvis de rent praktisk ikke har økonomiske muligheder for at gennemføre den, sådan som det vil være tilfældet for mange under de nuværende vilkår.

Retsforbundet er modstander af, at der gives løn - studieløn - i forbindelse med teoretiske studier, fordi det vil virke diskriminerende såvel over for gymnasieelever og elever i 10. klasser som over for elever i efterskoler og på højskoler.

Ved adgangsbegrænsninger indkoder man en forventning om, at der er beskæftigelse for det antal, man lader slippe ind, og det vil forstærke kravet om studieløn, hvilket gør de studerende til en slags offentligt ansatte, som må tage det studium, der er brug for. Det er vi imod, fordi det fjerner friheden og umuliggør en selvstændig vurdering og stillingtagen. De studerende skal ikke være ansatte. Derimod skal de have mulighed for at finansiere deres studier gennem den nævnte låneordning, så de er personlig ansvarlige for uddannelsen og de anvendte midler.

Adgangen til en uddannelse.

Efter Retsforbundets opfattelse er det mere end nogensinde nødvendigt med ligeret til uddannelse under et system af muligheder, der ikke ender i blindgyder, men lighed i muligheder skal ikke nødvendigvis føre til ens resultater eller lighed i kår.

Uddannelsessystemet må indrettes, så det bliver muligt for enhver at få en praktisk eller teoretisk uddannelse efter evner og ønsker. Enhver, der opfylder de nødvendige forudsætninger,skal have adgang til en given uddannelse, da den studerende må dømmes på indsigt og ikke på, hvordan denne indsigt er

opnået. Retsforbundet anser det for nødvendigt med disse naturlige begrænsninger i adgangen, - samtidig vender partiet sig imod enhver politisk dikteret adgangsbegrænsning til uddannelse, det være sig inden for EFG-uddannelserne og gymnasiet såvel som inden for de højere uddannelser.

Man kan ikke ved hjælp af adgangsbegrænsninger sikre samfundets fremtidige behov for uddannelser. I stedet vil de medvirke til ophobninger andre steder i uddannelsessystemet, og det vil i sidste ende forringe mulighederne for at alle kan få en uddannelse og derved bidrage til øget arbejdsløshed. Samtidig vil adgangsbegrænsningerne på en række områder virke erhvervsbeskyttende.

Gennem hele uddannelsessystemet må der gives en neutral vejledning om muligheder og behov, så der hele tiden er mulighed for at træffe det bedst mulige valg af uddannelse.

De forbedrede muligheder for at få en højere uddannelse på dispensation må fastholdes og videreudvikles, så dispensanterne bliver et naturligt led i uddannelsessystemet. Det bør dels ske, fordi interessen og muligheden for højere uddannelse måske først opstår i en moden alder, dels fordi dispensanterne ofte vil være folk med en betydelig ballast af det praktiske livs erfaringer, som ellers ikke rummes inden for de højere uddannelser. Derved kan der komme vekselvirkninger, der kan betyde, at der opstår en bedre forståelse mellem samfundsgrupper og erhverv, så indstillingerne bliver mere bøjelige og udsynet større.

De enkelte uddannelser.

Retsforbundet finder, at EFG-uddannelserne er en værdifuld nyskabelse, men samtidig finder vi, at der uomtvisteligt er en række fordele ved mesterlæren, der hidtil har stået som en god håndværksmæssig uddannelse, som man kunne have sit udkomme ved livet igennem. Derfor bør de to uddannelser eksistere ved siden af hinanden i konkurrence eller samarbejde.

Retsforbundet ser gerne, at uddannelseskapaciteten for de faglige uddannelser udbygges, så alle de, der søger EFG-uddannelserne, kan blive optaget. Det kan i den forbindelse blive nødvendigt at oprette et antal værkstedsuddannelser på værkstedsskoler, der også kan benyttes til supplerende uddannelse af lærlinge under mesterlæren. Denne udbygning bør kunne ske såvel i kommunalt regie som i forbindelse med handelsskoler og andre fagskoler.

Gymnasiet og HF skal bevare deres almendannende indhold og udgøre et overgangsled mellem grundskolen og de specialiserede boglige og teoretiske uddannelser.
Vi anser det for væsentligt, at niveauet i gymnasiet bevares. Derfor må kriterierne for optagelse forbedres, så den afleverende skole får mulighed for at give en ordentlig orientering om elevernes kvalifikationer. Retsforbundet modsætter sig bestræbelserne for at indføre adgangsbegrænsninger ved gymnasiet og HF.

Uddannelserne ved universiteterne og de højere læreanstalter må baseres på tidens bedste viden og erkendelse, hvorfor Retsforbundet er imod adskillelse af undervisning og forskning og finder det helt forkasteligt, at sådan noget kan gennemføres rent administrativt blot ved at ændre på regnskabsformen. Uddannelserne bør i stigende omfang opbygges som modulstudier. Man vil da kunne tage et vist antal moduler og så få bevis og kompetence i forhold hertil. Under et sådant system vil man enten kunne tage en embedseksamen i ét stræk, eller man kan gå ud og så senere "hoppe" ind og lægge nogle flere moduler til. På denne måde vil alle kunne få den højere uddannelse, som de stræber efter, som de magter, eller som de føler, de rent økonomisk kan overse. Samtidig vil erhvervslivet kunne få de uddannelser, det har behov for.

RETSFORBUNDET
1980.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk